

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

42 nci Birleşim

27 Aralık 2004 Pazartesi

1. - 2005 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarıları ile 2003 Malî Yılı Genel ve Katma Bütçeli İdareler ve Kuruluşlar Kesinhesap Kanunu Tasarıları (1/897; 1/898; 1/878, 3/669, 1/879, 3/670) (S. Sayıları: 706, 707, 708, 709) (x)

A) MALİYE BAKANLIĞI

1. - Maliye Bakanlığı 2005 Malî Yılı Bütçesi

2. - Maliye Bakanlığı 2003 Malî Yılı Kesinhesabı

B) GELİR BÜTÇESİ

1. - 2005 Malî Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/897) (S. Sayısı: 706)

2. - 2003 Malî Yılı Genel Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 2003 Malî Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/878, 3/669) (S. Sayısı: 708)

3. - 2005 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Bütçe Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/898) (S. Sayısı:707)

4. - 2003 Malî Yılı Katma Bütçeye Dahil Kuruluşların Kesinhesaplarına Ait Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna ilişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi ile 2003 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/879, 3/670) (S. Sayısı: 709)

BAŞKAN -

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına üçüncü konuşmacı, Trabzon Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurun Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genel ve katma bütçeli idarelerin 2005 Yılı Bütçe Kanunu Tasarılarının görüşmelerinde gelir bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım; sözlerime başlarken, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçelerin görüşme usulüne göre, önce bakanlıkların ve diğer harcamacı kuruluşların bütçeleri görüşülmekte ve onun ardından da sıra gelir bütçesine gelmektedir. Bunun, bu sıralamanın bir anlamı var; bakanlıkların ve harcamacı kuruluşların yapacağı harcamaların kaynağının ne olduğunu bu bütçede görüyoruz. Bu harcamalar hangi kaynaklardan elde edilen gelirlerle ve vergilerle karşılanacaktır; bunu gelir bütçesinde görüşüyoruz ve gelir bütçesi hükümetin vergi politikasının ipuçlarının ortaya çıktığı bir bütçedir. Hükümetin ekonomiye yaklaşımını, gelir dağılımına yaklaşımını ve vergi politikası yoluyla gelir dağılımını düzeltmeyi amaçlayıp amaçlamadığını gelir bütçesi üzerinde görüyoruz.

Bütçeler, ekonomide yaratılan kaynakların yeniden dağıtılması açısından önemli bir maliye politikası aracıdır ve bütün harcamalar toplanan vergilerle yapılacağından, vergi politikası da, yine çok önemli bir maliye politikası aracı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Artık, hükümette üçüncü yılına girmiş olan Adalet ve Kalkınma Partisinin vergi politikasını da bu gelir bütçesi vesilesiyle değerlendirmek istiyorum. Bu politikayı, hükümetin vergi politikasını değerlendirirken, hükümetin 2005 yılında yapmayı düşündükleri yanında, bugüne kadar, iki yılda yaptıkları ve bunları yapmadan önce, gerek seçim beyannamelerinde gerekse hükümet programlarında vatandaşa, topluma neler vaat ettiğini ve bu vaatlere kıyasla yapılanların ne olduğunu gözden geçirmekte yarar var.

Önce, 2005 yılı bütçesine bakalım. 2005 yılı bütçesinde faiz harcamalarını bir kenara bırakırsak, bütçenin faiz dışındaki harcamalarında yüzde 17,8'lik bir artış vardır; yani, 2004 yılına kıyasla 2005 yılında faizdışı harcamalarda yüzde 17,8'lik bir artış vardır; 84 katrilyon liralık harcamadan 99 katrilyon liraya ulaşacak bir harcama söz konusudur. Bunu, sabit rakamlarla, millî gelirin bir oranı olarak ifade edecek olursak, 2005 yılında, 2004 yılına kıyasla millî gelirin, yani, gayri safî millî hâsılanın yüzde 0,8'i oranında bir harcama artışı söz konusudur.

Bunun dağılımına baktığımızda, bu harcama artışının bir bölümünün, 2005 yılında yatırım harcamalarına gideceğini görüyoruz. Bir bölümünün, cari transferler dediğimiz, KİT'lerin görev zararları başta olmak üzere, bazı transfer harcamalarına gideceğini görüyoruz ve yine, bir bölümünün de, kamunun mal ve hizmet alımlarına gideceğini görüyoruz.

Tabii ki, yatırım harcamalarındaki artışın olumsuz olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Her zaman söylediğimiz, Türkiye'de, 2002 yılından beri büyüme var; ama, bu büyüme istihdam yaratmıyor eleştirisinin temelinde, kamunun üzerine düşen harcamaları yapmaması yatmaktadır ve 2003 yılından bu yana da, 2003 ve 2004 yıllarında, kamunun yatırımları, belki cumhuriyet tarihinin en düşük düzeyine inmiştir. 2005 yılında, bu, 2003 ve 2004 yıllarında en düşük düzeyine inmiş olan yatırım harcamalarına kıyasla bir artış olduğunu görüyoruz; ancak, bu artışın dahi, 2002 yılı yatırım harcamasının gerisinde kaldığını unutmamalıyız. 2002 yılı, belki, uygulama açısından çok örnek bir yıl olarak alınmayabilir; ben, hükümetin icraatlarından önceki en son yıl diye 2002 yılını verdim; ama, 2002 öncesine de gidersek, 70'lere, 80'lere, hatta 90'lı yıllara bile gidersek, kamunun yatırım harcamalarının, o yılların seviyesinden düşük olduğunu görüyoruz.

Yatırım harcamalarındaki kamunun eksikliğini özel sektörün gideriyor olması şeklindeki bir açıklamayı da doğru kabul etmek mümkün değildir; çünkü, kamunun yapacağı yatırımları özel sektörün yapma şansı yoktur. Örneğin, altyapı yatırımını her zaman kamu yapmak zorundadır. Kaldı ki, öyle dahi düşünsek, özel sektör yatırımlarıyla kamu yatırımlarını

topladığımız zaman, yine, bu, son üç yıldaki yatırım toplamının, önceki yıllardaki yatırım toplamından daha aşağıda olduğunu görüyoruz.

Peki, bu harcamaların, 2005 yılı bütçesinde harcamalarda meydana gelen artışın hangi kaynaklarla karşılanacağına baktığımızda, şöyle bir tablo karşımıza çıkmaktadır: Vergi gelirlerinde, 2005 yılında, 2004'e göre yüzde 18,4 oranında bir artış vardır. Hükümetin 2005 yılı enflasyon hedefi nedir; yüzde 8; 2005 yılı büyüme hedefi nedir; yüzde 13; bunları topladığımız zaman, millî gelir açısından deflatör dediğimiz kavramı buluruz, 13,4 eder. Yani, millî gelirin büyüme oranı olan yüzde 13,4 ile yüzde 18,4 arasındaki 5 puanlık fark, topluma yeni getirilecek vergileri işaret etmektedir ve bu 5 puanlık farkın tutarı tam 5 katrilyon liradır; yani, Türk toplumu, 2005 yılında, 2004 yılında ödediğinden 5 katrilyon lira daha fazla vergi ödeyecektir. Bu, vergi yükünde 1 puanlık artış demektir; yüzde 23,7'lik vergi yükü, 2005'te yüzde 24,7'ye çıkmaktadır. 1 puan eşittir 5 katrilyon lira veya -olayı, belki, daha sevimli kılabilir diye söyleyeyim- 5 milyar Yeni Türk Lirası; ama, YTL'ye geçiş, bu 5 katrilyon liralık yükün hafifletilmesi için yetmiyor, onu sevimli kılmaya yetmiyor.

Vergi sisteminin adil olup olmadığını ölçmekte kullanılan bir ölçü vardır; dolaylı-dolaysız vergiler ayırımı. Yani, harcamalar üzerinden alınan vergilerin toplam vergiler içerisindeki ağırlığı nedir? Adalet ve Kalkınma Partisi hükümeti devraldığında, toplam vergi gelirleri içerisinde dolaylı vergilerin payı yüzde 66'ydı. Bu, esasen, adaletsiz bir tabloydu. Yani, hükümet, devraldığında, Türkiye'de adil bir vergi sistemi yoktu; ama, hükümetin iddiası, bu vergi sistemini daha adil hale getirmektir, vergi ödemeyen kesimleri vergi verir hale getirmektir ve vergi politikası yoluyla gelir dağılımını iyileştirmektir; ancak, hükümetin yaptığı, yüzde 66 oranındaki dolaylı verginin payını, 2004 sonunda yüzde 70'e çıkarmak olmuştur. 2005 yılına baktığımızda da, 2005 yılı bütçesinde, harcamalar üzerinden alınan Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi gibi dolaylı vergilerin payının yüzde 73 olduğunu görüyoruz. Bunun, adalet kavramıyla bir ilgisi yoktur. Hükümetin, vergi sisteminde adaleti sağlamak gibi bir kaygısı olmadığını görüyoruz.

Bunun alt dağılımına bakalım. Dolaylı vergilerde önemli bir artış var dedim. Alt dağılımına baktığımızda, Özel Tüketim Vergisinde, enflasyon hedefiyle, büyüme hedefiyle orantılı olmayacak ölçüde bir artış olduğunu görüyoruz. Bakın, petrol ürünlerinden alınan, akaryakıt ürünlerinden alınan Özel Tüketim Vergisinde yüzde 31 oranında artış var. Sigara ve diğer tütün mamulleri ile alkollü içkilerden alınan Özel Tüketim Vergisinde yüzde 37 oranında artış var ve dayanıklı tüketim malları dediğimiz, buzdolabı gibi, televizyon gibi eşyaların Özel Tüketim Vergisinde de, hükümet, 2005 yılında yüzde 107 oranında artış planlamıştır. Bunların adalet kavramıyla bir ilgisi olmadığını, hükümetin yüzde 6,5 faizdışı fazla hedefini tutturma uğruna -tabii ki, bunu tutturmak belki önemlidir- toplumdaki kesimler arasındaki vergi adaletsizliğine göz yumduğunu, bu adaletsizliği daha artırdığını görüyoruz.

Peki, hükümet, topluma neler vaat etmişti, Adalet ve Kalkınma Partisi topluma neler vaat etmişti; buna bakalım. Seçim beyannamesinde şöyle bir ifade vardı: "Yeni vergiler getirmek kolaycılığın gidilmeyecektir." Bunda, çok ince bir şekilde, önceki hükümetin eleştirisi var; önceki hükümetler, sürekli, yeni vergi, ek vergi getirmek gibi bir kolaycılığa gitmişlerdir. Evet, doğru, artık, vergi sistemini böyle bir kolaycılıktan kurtarıp, gerçekten, kamunun ihtiyaç duyduğu gelirler var ise, bunların politikasını oluşturup, uygulamaya koyup, artık, vatandaşları, bir sabah uyandığında bir ek vergi sürpriziyle karşı karşıya bırakmamak gerekir.

Peki, hükümet ne yapmıştır; bakıyoruz; önceki hükümetin deprem sonrasında geçici bir süre için getirdiği Özel İşlem Vergisini kaldırmıştır. Yani, kaldırmak güzel bir şey; ama, ismini değiştirmiştir; onu kaldırmış, o kapsamdaki vergiye tabi olan işlemleri, Damga Vergisi ve Harçlar Kanununun içine alarak daimî hale getirmiştir. Evet, hükümet, bu konuda, gerçekten, sözünü tutmuştur, ekvergiyi daimî hale getirerek, artık, ekvergi getirmek gibi bir kolaycılığa gitmemiştir!

İkinci olarak yaptığı nedir; yine, deprem sonrasında getirilen Özel İletişim Vergisi vardı, geçici bir dönem içindi ve hükümetin, hükümet programında açık seçik beyanı vardı "haberleşme üzerindeki vergiler hafifletilecektir, kaldırılacaktır" diye; açık seçik hükümetin beyanıdır bu. Evet, hükümet Özel İletişim Vergisini kaldırmıştır; yani, geçici olan bu vergiyi daimî hale getirmek suretiyle, vergi sistemini bir ekvergi yükünden kurtarmıştır. Hükümet bu anlamda da sözünü tutmuş, bu vergiyi daimî hale getirerek, ekvergi gibi yamadan vergi sistemini kurtarmıştır! Ama, bunu yaparken, bir şey daha yapmıştır hükümet; temmuz ayında çıkarmış olduğu bir yasayla, vatandaşın evindeki sabit telefonda yapmış olduğu konuşmaları da Özel İletişim Vergisi kapsamına almıştır. Telekomun Türkiye'de yaklaşık 18 000 000 abonesi vardır; herhalde hükümetimiz "vergiyi tabana yaymak" deyince, bu 18 000 000 kişinin evine her ay telefon faturası göndermek suretiyle Özel İletişim Vergisini tahsil etmek olarak anlamıştır!

Özel İletişim Vergisi, Telekom hâsılatından Maliyece alınan payın karşılığı olamaz. Şimdi yetkililer diyorlar ki, Telekomun hâsılatından Hazine yüzde 15 oranında pay alıyordu; biz, o payı kaldırdık, onun yerine Özel İletişim Vergisini koyduk.

Bunun geçerli olabilmesi için, temmuz ayında o yasa çıkarken de bunu söylemiş, uyarılmıştık "siz, bu hâsılat payını kaldırarak bunun yerine bu vergiyi getiriyorsunuz belki; ama, bunun geçerli olabilmesi için Telekomun tarifede o miktar indirimine gitmesi lazım" demiştik.

Bugün Telekom hâsılatına baktığımızda, bu tarifede böyle bir indirimin olmadığını görüyoruz. Yani, hükümet, bir şekilde vazgeçtiği o hâsılatı Telekomun hâsılatı olarak yine tahsil etmekte, öte taraftan da, sabit telefonlardan yüzde 25 oranında bir Özel İletişim Vergisini almaktadır.

Hükümetin 2005 yılı bütçesinde Özel İletişim Vergisi için öngördüğü artış oranı yüzde 51,3'tür. Biraz önce, Özel Tüketim Vergilerindeki, enflasyonun ve büyümenin üzerindeki artışları çarpıcı rakamlarıyla ortaya koymuştum. Özel İletişim Vergisinde planlanan hâsılat da yüzde 51,3'tür.

Yine, hükümet "enerji kaynakları üzerindeki vergi yükü azaltılacaktır" vaadinde bulunmuştu. Akaryakıt, en önemli enerji kaynaklarından biridir. Akaryakıt üzerindeki vergilere baktığımızda, ilk defa bu hükümet döneminde, akaryakıt ürünleri üzerindeki vergi yükünün Avrupa Birliği ortalamalarının üzerine çıktığını görüyoruz. 57 nci hükümet döneminde bu vergilerin toplamı Avrupa Birliği ortalamalarının altındaydı; şimdi, Avrupa Birliği ortalamalarının üzerine çıktı. Avrupa Birliği ortalaması yüzde 66 civarındadır, bu vergi yükü Türkiye'de yüzde 70'leri aşmıştır.

Petrol fiyatı uluslararası piyasada bir dönem yükseldi; hepimiz bileceksiniz, 55 dolarlara çıktı; ama, bu, tekrar 40 doların altına, 36-37 dolarlara indi. Yani, kısa bir dönem için fiyatın 55 dolarlara yükselmiş olması, akaryakıt üzerindeki vergi yükünün bir açıklaması olamaz. 2005

yılı bütçesi için, hükümet, bu vergileri 40 dolarlık bir rakam üzerinden hesaplamıştır. Bunun anlamı, hükümet, şu andaki vergi düzeyiyle, daha doğrusu, 2005 yılında akaryakıt üzerinden alınacak Özel Tüketim Vergisi düzeyiyle, petrol fiyatında meydana gelecek olan, gelmekte olan ucuzluğu pompa fiyatına yansıtmayı düşünmemektedir. Bunu, ekonomi ve vatandaş nasıl kaldıracaktır; bu durumu, sizlerin ve vatandaşlarımızın takdirine sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; geçen hafta, Sayın Başbakanın bir basın toplantısıyla kamuoyuna açıkladığı vergi indirim paketi üzerinde de durmak istiyorum. Sayın Başbakan, vergi indirimi olarak üç grupta bazı indirimler açıklamıştır.

Birinci olarak, bazı mal ve hizmetlerin Katma Değer Vergisi oranlarında indirime gidilmesi planlanmıştır. Sanıyorum, bu indirimler 1 Ocakta yürürlüğe girecektir.

Tabii ki, vergi indirimleri, özellikle Katma Değer Vergisi indirimleri, sonuçta, vatandaşa yansıdığı ölçüde vatandaş açısından olumlu sonuçlar yaratacaktır; bu, hiç tartışmasızdır; ancak, devletin elinde, vergi indirimi nedeniyle fiyatların o miktar kadar düşmesini sağlayabilecek olan araçlar yoktur. Zaten, piyasa ekonomisinde, devletin böyle araçlarının olması düşünülemez. Bu noktada yapılması gereken, bu indirimlerin gerçekten vatandaşa yansıyabilmesi için, kamunun, devletin, Maliye Bakanlığının, ilgili birimlerin, tüm sektörlerle; yani, o mal ve hizmetleri üreten sektörlerle, onunla ilgili meslek örgütleriyle birlikte, olayı, bir kampanyaya dönüştürerek, bunu, kamuoyuna, o sektörlerle ve vatandaşa mal etmektir. Aksi takdirde, bu indirim vatandaşa yansımaz; sonuçta, amacından uzaklaşmış olur.

Sayın Başbakanın açıklamış olduğu ikinci indirim, Kurumlar Vergisindeki 3 puanlık indirimdir. "Yüzde 33 oranındaki Kurumlar Vergisi yüzde 30'a inmektedir" demiştir. Ancak, bu konu, 2003 yılında Sayın Maliye Bakanımız tarafından kamuoyuna açıklanmıştı. Meclisin kabul ettiği bir yasayla, fon dahil yüzde 33 olan Kurumlar Vergisi oranı yüzde 30'a inmişti. Daha sonra, yüzde 30'a inmiş olan bu oran, hükümetin tekrar çıkarmış olduğu bir yasayla, 2004 yılı için uygulanmadı, 2004 yılında tekrar yüzde 33'e çıktı. Şimdi, herhangi bir yasal düzenleme yapılmaksızın, 2005 yılı başında Kurumlar Vergisi oranı kendiliğinden yüzde 30'a inmektedir; yani, bu, daha önce kamuoyuna açıklanmış olan bir indirimdir.

Üçüncü ve önemli bir indirim Gelir Vergisinde indirimdir. Sayın Başbakanın açıklamasına göre, Gelir Vergisi tarifesindeki en yüksek oran 5 puan indirilmektedir. Bunun anlamı, beyannameli Gelir Vergisi mükelleflerinde yüzde 45'lik oran yüzde 40'a inmektedir; ücret geliri elde eden mükelleflerde de, en yukarıdaki yüzde 40'lık oran yüzde 35'e inmektedir. Bu, gerçekten, üzerinde iyi durulması, iyi tartışılması gereken bir indirimdir; yani, en üst gelir grubundaki -ki, vergi tarifesinde, bugün, bu, 140 milyar lirayı aşan gelir elde edenler için söz konusudur- 140 milyar lirayı aşan gelir elde eden mükellefler için vergi oranı yüzde 45'ten yüzde 40'a indirilmiştir. Eğer ücretliyse, bu oran yüzde 40'tan yüzde 35'e inmiştir.

Bu indirimlerin belki bütününü Sayın Başbakan açıklıyor; ama, şimdi, bunu, kamuoyuna "devrim" olarak açıklamayı, Gelir Vergisinin en üst tarifesindeki yüksek gelir unsurları için 5 puanlık indirimi "devrim" olarak açıklamayı, ben, doğrusu anlayabilmiş değilim; oldukça yadırgıyorum.

Ne oluyor bu 5 puanlık indirimle; şu anda bir örnek vereyim ben size; 1 trilyon lira gelir elde eden bir mükellefin vergisi, şu anda 437 100 000 000 lirayken, bu indirim sonucunda, bu mükellefimiz 393 520 000 000 lira ödeyecektir; yani, bu mükellefimiz 43 580 000 000 lira daha

az vergi ödeyecektir; 1 trilyon lira gelir elde eden bir mükellefimizin 43 500 000 000 lira daha az vergi ödemesi söz konusudur.

Değerli arkadaşlar, peki, bu bir devrim midir; buna gerçekten sevinmek mi gerekir, bilemiyorum.

ZEKERİYA AKINCI (Ankara) - Devrimin de suyunu çıkardılar zaten.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Efendim, şimdi, vergi indirimleri, tabii ki, sonuçta, bütün kesimleri ilgilendirecek ölçüde yapılırsa bir anlam ifade eder. Ben 1998 yılındaki vergi indirimlerini hatırlıyorum; 1998 yılında Gelir Vergisi tarifesi, bütün gelir unsurları için ve bütün dilimler esas alınarak, en alttaki dilimden en yüksek dilimdekine, en düşük orandan en yüksek orana kadar indirilmişti. Yine, Kurumlar Vergisi indirilmişti; ama, o zaman bile, o hükümet, hatırlıyorum, bunu "devrim" olarak nitelememişti. Belki bu "Gelir Vergisi tarifesinde bir iyileştirme" olarak açıklanmıştı ve o indirimden bütün gelir unsurları, geliri az olsun çok olsun, herkes yararlanmıştı. Şimdi, burada, sadece, yüksek gelir unsuru yararlanıyor; kamu çalışanları, özel sektörde çalışanlar, esnaf, serbest meslek erbabı, küçük tüccar gibi, toplumun dar ve orta gelirli kesimlerini ilgilendiren bir vergi indirimi yoktur.

Bu indirimleri, özellikle Gelir ve Kurumlar Vergisi indirimlerini, bir de şu açıdan değerlendirmek istiyorum: Sonuçta, vergi indirimleri, o vergilerde bir azalmaya yol açar, o vergi gelirinde bir azalma meydana gelir. Eğer, bütçenin bir gelir fazlası yoksa, indirimlerden kaynaklanan bu vergi geliri kaybını başka gelirlerle karşılamak zorundasınız veya harcamaları kısmak suretiyle karşılamak zorundasınız.

Türkiye'de bütçenin fazla vermesi söz konusu değil. Peki, nereden karşılanıyor bu vergiler? Gelir Vergisi tarifesindeki indirimin yarattığı bu gelir kaybı nereden karşılanıyor dediğimizde, biraz önce rakamlarını verdiğim Özel Tüketim Vergisi yüzde 30'lar düzeyinde artıyor; akaryakıt ürünlerinden alınan vergi yine o düzeylerde artıyor; tütün, sigara ve alkollü içkilerden alınan vergi yüzde 37 artıyor; buzdolabı, televizyon gibi ürünlerden alınması planlanan Özel Tüketim Vergisi yüzde 107 oranında artıyor; vatandaşın evindeki telefonda yapmış olduğu konuşmalar veya yapmış olduğu internet bağlantısı nedeniyle ödeyeceği vergi yüzde 51,3 oranında artıyor; aracında benzin, traktöründe mazot kullanan vatandaşın vergisi, yine, yüzde 30'lar düzeyinde artıyor. Yani, hükümetin vergi indirimiyle yapmış olduğu, bu yükün -vergi yükünün- dağılımını değiştirmek olmuştur; yüksek gelir gruplarının ödeyeceği vergi, tüketicilerin, vatandaşların omuzlarına yüklenmiştir; yapılan, yükün kaydırılmasından ibarettir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; küreselleşen bir dünyada yaşıyoruz. Böyle bir dünyada, ekonomiler, giderek, birbirleriyle daha iç içe oluyor, ilişkileri daha çok artıyor, coğrafi sınırlar gevşiyor. Böyle bir tabloda, ülkelerin, yüksek vergi oranlarıyla devam etme şansları yok. Türkiye de yüksek vergi oranlarıyla devam edemez. Tabii ki, bütün gelir unsurlarını dikkate alarak, bu tarifeleri, gerçekten, yeniden düzenlemek gerekir. Aksi takdirde, rekabet ettiğiniz, Türkiye'nin rekabet ettiği ülkelerden daha yüksek bir orana sahip olursanız, bu, sizin piyasanızı, yatırımınızı, yatırım için gerekli uygun ortamı bozar.

Fakat, vergi indirimlerini yaparken, bu vergilerin toplam hâsılatında bir kaybın meydana gelmemesi gerekir; yani, Gelir Vergisinde meydana gelen indirimin yarattığı kaybın, yine, Gelir

Vergisi içerisinde başka düzenlemelerle telafi edilmesi gerekir. Bütün Avrupa Birliği ülkeleri öyle yapmaktadır.

Bakın, bizde nasıl, Avrupa Birliğinde nasıl; size, birkaç tane oran vermek istiyorum. Toplanan vergilerin millî gelire oranlarını vereceğim; millî gelir olarak da gayri safî yurtiçi hâsılayı kullanıyorum. Kişisel gelir vergisinden örnek vereceğim. Türkiye'de, Gelir Vergisinin millî gelire oranı, 2000 yılında yüzde 7,2'dir, 2001 yılında yüzde 7,7'dir, 2002 yılında yüzde 5,5 olmuş, düşmüş, 2004 yılında yüzde 4,7 olmuş, 2005 yılında da yüzde 4,5 olması planlanıyor, giderek düşüyor.

Avrupa Birliğini örnek vereyim. Dünyada, diğer ülkelerde de Gelir Vergisi oranları iniyor, Kurumlar Vergisi oranları iniyor. Avrupa Birliğinde, Gelir Vergisi hâsılatının millî gelire oranı 2000 yılında yüzde 9,8'dir; bu oran, 2002 yılında 9,7'ye inmiştir. Daha eski yıllara gidersek, bu oranlarda, daha eski yıllardan bugüne, önemli düşüşler yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, toparlayabilir misiniz.

Buyurun.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan; teşekkür ederim.

Kurumlar Vergisi açısından, yine, durum aynıdır. Türkiye'de, 2000 yılında yüzde 2,4 olan oran, 2005 yılında yüzde 1,85'e inmektedir. Avrupa Birliğinde bu oran 2000 yılında yüzde 3,6; 2002 yılında yüzde 3,3'tür. Eski yıllarda bu oran örneğin, 1980 yılında yüzde 2,6'dır, 1995 yılında yüzde 2,8'dir, giderek daha artmış olan bir oran bile söz konusudur.

Bizde tam aksi söz konusudur. Katma Değer Vergisinin payı artıyor, Özel Tüketim Vergisinin toplam vergiler içerisindeki payı artıyor; ama, buna karşılık, Gelir Vergisinin ve Kurumlar Vergisinin toplam vergi geliri içerisindeki payı düşüyor. Bu, son derece adaletsiz bir yapıdır.

Tabii, hükümet, 2000 yılından beri uygulanmakta olan bir programı aynen uyguluyor. 2001 yılı krizi olmuştu, kriz sonrası yeni bir program uygulanmaya başlandı; o programı aynen devam ettiriyor. Bu programın esası, hepinizin bildiği gibi, kamunun belli bir düzeyde faizdışı fazla vermesidir. 2003 yılından itibaren bu faizdışı fazla değişiyor; 2003'te 21 katrilyon olmuş, 2004'te 22 katrilyon, 2005'te de 24 katrilyon lira olması planlanmaktadır.

Tabii, kısa dönemde fazla gelir elde etme ihtiyacı, bizim vergi sistemini bozmaktadır, çarpıtmaktadır, çarpıklıklara neden olmaktadır. Doğru olan nedir peki, çözüm nedir; çözüm, kayıtdışını gerçekten vergi altına almaktır. Hükümet bu konuda iddialı olmuş; ama, bugüne kadar kayıtdışını önleyecek hiçbir tedbiri uygulamaya koyamamıştır. "Nereden buldun"u kaldırmış... Kaldırılabilir. Bir görüştür; ama, onun yerine, onu ikame edecek, onun yerine geçebilecek bir başka önlemi uygulamaya koymak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla)- Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla)- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maalesef, böyle bir nlem uygulamaya konulmamıŐtır ve hükümet çareyi nede bulmuŐtur; hükümet, çareyi, maalesef ve maalesef, her gün örneklerine tanık oluyoruz; vatandaŐı, mükellefi sıkıŐtırmakta, maalesef -üzülerek bu kelimeyi söylemek zorundayım- onu tehdit etmekte bulmuŐtur. Bugün, mükellefler vergi denetim elemanları tarafından ziyaret edilerek matrah artırmaya veya açığa fatura kesmeye zorlanmaktadır. Bu üzücü duruma Maliye Bakanlığının son vermesi ve gerçekten Türk vergi sistemini de, artık kayıtdışını vergilemek suretiyle, ekvergi getirmek, sürekli dolaylı vergilere yüklenmek gibi bir arpıklıktan kurtarmak gerekir.

Sözlerimi burada bitirirken, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN- Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.